

Martinus

A Szombathelyi Egyházmegye havilapja

XV. ÉVFOLYAM 3. SZÁM

2022. MÁRCIUS

ÁRA: 250 FT

www.martinus.hu

„Szeretettel legyetek”

Megelevenedik egy példamutató élet

Mi fán terem a genderideológia?

Dr. Székely János megyéspüspök írása

Tisztújítás

Új vezetőség a Szent Márton Cursillo Titkárság élén

„Szeretettel legyetek”

Sorozat Boldog Brenner János életéről

Mi fán terem a gender-ideológia, és milyen gyümölcsök várhatóak még erről a fáról?

Dr. Székely János megyéspüspök gondolatai

1. Helyzetkép

A nyugati kultúrkört néhány évtized alatt elárastotta egy új életszemlélet, amely a szexualitás szinte bármilyen formáját helyesnek tartja, annak kiélését emberi joggá emeli, az elől minden korlátot el akar tüntetni, és nagy erővel támadja mindazokat, akik ezzel az új életszemlélettel esetleg nem értenek egyet.

Ennek az életszemléletnek az alap állításai a következők:

- A nemi identitását mindenki a saját vonzalmi, érzelmi alapján választhatja meg, alakíthatja ki. Ebbe senki kívülről ne szóljon bele.
- A társadalom fogadja el az egyén által választott identitást, tartsa tiszteletben. E miatt őt semmilyen hátrányos megkülönböztetés, kirekesztés, megvetés nem érheti.
- A választott nemi identitás érdekében bárki kérhet orvosi beavatkozást (hormonkezelés, műtétek), bizonyos feltételek mellett már gyermekkorban is.
- A házassághoz és gyermekek örökbefogadásához való jogot biztosítani kell minden párnak, azonos neműeknek is.
- A gyerekeket és fiatalokat kiskortól kezdve nevelni kell a toleranciára, az elfogadásra mindenfajta nemi irányultságú emberrel szemben.

Első hallásra mindez jónak és helyesnek tűnhet. Ezeknek a szépnek hangzó elveknek azonban mára olyan radikális megnyilvánulási formái jelentek meg a társadalmunkban, amelyek komoly aggodalomra adnak okot. Hadd idézzek fel néhány tény, illetve esetet, amelyek mutatják ennek az ideológiának a mindent elárastató jelenlétét.

NEMZETKÖZI FOLYAMATOK

Az ENSZ különböző szervezetei, az Egyesült Államok és igen sok alapítvány azzal a feltétellel ad fejlesztési segélyeket fejlődő országoknak, ha az abortuszt ingyenesé és könnyen elérhetővé teszik minden nő számára, ha törvénybe iktatják a meleg házasságot, ha a fogamzásgátló szereket terjesztik, ha az iskolákban bevezetik a teljes szabadosságra buzdító szexuális felvilágosítást. Afrika püspökei több alkalommal is tiltakoztak ez ellen az ideológiai gyarmatosítás ellen.

Az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatala 2019-ben kijelentette, hogy „az államoknak meg kell szüntetniük mindenfajta korlátozást az örökbefogadás terén a nemi identitással vagy annak kifejezésével kapcsolatban, beleértve a transznemű, interszexuális és/vagy bináris személyeket is”.

Az ENSZ 1994-es Nemzetközi Népesedési Konferenciáján a tagállamok még az „életkornak megfelelő szexuális nevelést” irányozták elő „a szülők és a törvényes gyámok megfelelő irányításával és útmutatásával.” Azóta azonban egyesek - elsősorban a hangadó gazdag nyugati országok - az „átfogó szexuális nevelés” (CSE) elfogadtatását követelik. Ez az erőfeszítés egyelőre nagyrészt sikertelen volt, mert helyi és nemzetközi szinten is igen nagy ellenállásba ütközött.

Egy olasz politikus, Rocco Buttiglione – senkit sem sértve, de határozottan – kritikával illette ezeket a folyamatokat. 2004-ben Olaszország őt jelölte az Európai Unió belügyi- és igazságügyi biztosának. 2004. október 11-én a jelöltet meghallgató bizottság a nézetei miatt elutasította az ő jelölését, alkalmatlannak ítélve őt bármilyen uniós posztra. Az internetes letöltések kb. 35%-a világ-szerte pornográf tartalom. Az Egyesült Államokban a serdülőkorú lányok kb. 25%-a szenved valamilyen nemi betegségben. Az Európai Unió legtöbb országában a 15 éves korosztály 20-25%-a él nemi életet.

Évente a Földünkön 40-50 millió abortusz történik. Az ENSZ berkeiben egyre erősebb az a lobb, amely az abortuszhoz való jogot egyetemes emberi jogként akarja elismertetni. Az ENSZ 2021. februári, a gyerekekről és a magánéletéről szóló

jelentésében a gyermek jogai között szerepel, hogy az abortuszról a szülő tudta nélkül dönthessen, vagy hogy a szülő ne kérhesse a gyermeke terápiára küldését annak nemi vonzalmával kapcsolatos nehézségei esetében.

NEMZETI SZINTŰ RENDELKEZÉSEK

2005-ben a spanyol parlament (Hollandia és Belgium után) megszavazta az azonos neműek házassághoz való jogát a gyermek örökbefogadás jogával együtt. Nemsokkal később kötelezővé tették a 'polgári nevelés' nevű tantárgyat az iskolákban, amelynek keretében előírták azt, hogy a különböző családmodelleket egyenlő értékűnek kell bemutatni.

A Német Állami Egészségügyi Információs Központ (BZgA) szexuális nevelési tanácsadó füzeteiben bátorították a szülőket arra, hogy kényeztessék a gyermekeik nemi szerveit. Az óvodapedagógusoknak pedig azt tanácsolták, hogy olyan énekeket is tanítsanak az ovisoknak, amelyek a nemi szervek izgatásáról szólnak. Bár a brosúrák egy részét az óriási tiltakozás miatt visszavonták, más módokon a hasonló tartalmak továbbra is áradnak be a német oktatási rendszerbe. Angliában a policeman helyett a police officer kifejezést kell használni férfi rendőrökre is. Az új német kormány egy teljesen gendersemleges nyelvhasználat kialakítását is célul tűzte ki.

(.....)

2. Honnan ered ez az életszemlélet?

Milyen fán termettek ezek a gyümölcsök? A gender-ideológia szellemi gyökerei szélsőségesen liberális és baloldali gondolkodók eszméi. Csak néhány tipikus mondatot idézek tőlük:

Az egyik távoli szellemi előfutár Friedrich Nietzsche. Ő arról írt, hogy „a kereszténység megmérgezte a szerelmet.” Az nem halt ugyan bele, de rosszasággá torzult. A modern nyugati ember azonban „megölte az Istent,” hogy „emberfölközi emberré” válhasson, „túl jön és rosszon.”

Simone de Beauvoir felszólítja a nőt, hogy szabaduljon meg „az anyaság rabszolgaságából.” Azt írja: „a nő a terhességet egyidejűleg gazdagodásnak és megcsontításnak érzékeli. A magzat az ő testének része, és ugyanakkor parazita is, aki az ő rovására él.”

Az anya és a gyermek kölcsönös egymáshoz tartozása „egy végzetes, kétoldalú elnyomás.” A nő úrnőként kell, hogy rendelkezhesen a saját teste fölött. Margaret Sanger szerint a nőt meg kell szabadítani „a szaporodás rabszolgaságától.” A legfontosabb feminista írók az anyaságot az elnyomás forrásának tartják. Heidi Hartmann szerint a házasság olyan elnyomó intézmény, „ahol a férfiak hozzáférhetnek a nők testéhez, ha szexre van szükségük.”

Shulamit Firestone a proletariátus lázadásához, a termelési eszközök lefoglalásához hasonlítja a nők mostani „lázasát és a szaporodás feletti rendelkezés megszerzését.” A jövőben „nem az egyik nem termelné újjá a fajt... hanem mesterséges reprodukciót vezetnének be.” Így törne meg „a biológiai család zsarnoksága.” Firestone szerint a vérfertőzésben és a gyermekek molesztálásában nincsen semmi rossz. „El fog tűnni minden tabu, amely a felnőttek és gyermekek, illetve a homoszexuálisok között létrejövő nemi aktusra vonatkozik...”

Az itt idézett mondatok radikális, szélsőséges megfogalmazások. Azonban a gender-ideológia szelíden megfogalmazott elvei mögött igen gyakran ezek a mélyben rejtőz, nem kimondott gondolatok és életervek rejtőznek. Ezeket a radikális megfogalmazásokat azután szimpatikusnak tűnő jelszavakba öltöztetik be. Ilyen például a „reproduktív és szexuális egészséghez való jog.” Ki gondolná, hogy ez alatt az abortuszhoz és a fogamzásgátláshoz való ingyenes és könnyű hozzáférést, valamint a gender-ideológia mentén szervezett felvilágosítást is értik? Az úgynevezett „biztonságos abortusz” vajon mennyire biztonságos a gyermek számára? „A család minden formája”, a „diszkrimináció”, a „homofóbia” és a „gyűlöletbeszéd” jelszavai lassan lehetetlenné teszik, hogy bárkinek más véleménye lehessen, és hogy a témáról értelmes dialógust lehessen folytatni.

3. Mi az igazság?

AMIBEN TELJESEN EGYETÉRTÜNK

A feminista, gender és LMBTQ mozgalmak képviselői sok olyan célért is küzdenek, amelyekkel keresztény emberként teljesen egyetértünk. Nekünk, keresztényeknek is fontos elsajátítanunk, kialakítanunk magunkban az empátiát, a jóindulatot és a segítőkészséget minden emberrel szemben, a nemi vonzalmaitól függetlenül.

Természetesen igaz az, hogy a nőknek évezredek óta sok jogfosztottságot, háttérbeszorítást, korlátozást kellett elszenvedniük. Sok esetben el volt zárva előlük a tanulás, bizonyos szakmák és állások, a választójog vagy az azonos munkáért járó azonos jövedelem lehetősége. Az egyenlő jogokért, egyenlő méltóságért való küzdelmük helyes, amit minden jóérzésű embernek támogatnia kell.

Az is igaz, hogy a biológiai nem és annak bizonyos korokban megvalósuló megélése – a társadalmi nem, vagy idegen szóval gender – nem teljesen azonos. Erre utal Ferenc pápa az Amoris laetitia kezdetű apostoli buzdításában: „Egy másik kihívás az általában gendernek nevezett ideológia különböző formáiból adódik, amely „tagadja a férfi és nő közötti lényegi különbözőséget és kölcsönösséget. Nemi különbségek nélküli társadalmat vizionál, és lerombolja a család antropológiai alapját. Ez az ideológia olyan oktatási programokat és törvényalkotási irányelveket követel, amelyek a férfi és nő közötti biológiai identitástól radikálisan elválasztott személyes identitást és meghitt, érzelmi kapcsolatot mozdítanak elő. Az ember identitását ily módon az egyes ember individualista, idővel akár változó saját elhatározásaitól teszik függővé. Nyugtalanító, hogy néhány ilyen típusú ideológia, amely olykor érthető törekvéseknek szándékozik megfelelni, egyetlen megoldásként erőlteti magát másokra, és meg akarja határozni a gyermeknevelést is. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a biológiai nemiséget (sex) és a nemiség társadalmi-kulturális szerepét (gender) meg lehet különböztetni, de nem lehet egymástól elválasztani.”

Lehet kutatni azt, mik a férfi és a nő társadalmi szerepei a társadalomban és a családban, milyen a helyes családi munkamegosztás, helyes-e például, hogy a házimunka 95%-át a nő végzi, vagy ha egy férfi szinte soha nem fejezi ki az érzelmeit. Azonban ezt a társadalmi szerepet (a gender-t) soha nem szabad elválasztani a biológiai nemtől, nem szabad attól függetlenül kezelni.

Igaz az is, hogy a bizonytalan nemi vonzalmakkal rendelkező, vagy az azonosneműekhez vonzó embereket is megilleti az emberi méltóságból fakadó, mindenkinek kijáró tisztelet, a jóindulat mindenki részéről. Fontos, hogy a család, a szülők ne taszítsák el gyermeküket, családtagjukat, ha az ilyen vonzalmakat fedez fel önmagában. Az is igaz, hogy erre a minden embernek kijáró tiszteletre és jóindulatra fontos nevelni a gyermekeket, fiatalokat is.

AHOL MÁR MÁSKÉPPEN GONDOLKODUNK

Létezik egy gyönyörű, objektív rend és harmónia

Mi, keresztények úgy gondoljuk, hogy létezik objektív igazság, létezik objektív valóság. Úgy gondoljuk, hogy ez az objektív igazság meg is ismerhető az ember számára.

Az ember értelmese ki sem tudja azt mondani, hogy igazság nincs, vagy nem megismerhető, mert akkor ezzel a mondatával már meg is cáfolta önmagát: ha ugyanis nincs igazság, akkor ez a most kimondott mondat sem igaz, akkor ő maga sem tudta megismerni az igazságot. Az emberi nyelv a valóságból született, a valósággal való kapcsolatból. Az ember meg van arról győződve, hogy az igazság, a valóság megismerhető. Ez tükröződik a nyelvünkben is.

Mi, keresztények úgy gondoljuk, hogy a világmindenségbe, az atomokba, a sejteinkbe, a lelkünkbe bele van teremtve, bele van ültetve egy gyönyörű harmónia, egy csodaszép isteni rend. Az embernek ezt a gyönyörű harmóniát kell kiolvasnia a természetből, a lelkéből. Ahogyan Vörösmarty írta: „a természet örök könyvét forgatni nem szűnjél, benne az Istennek képe leírva vagyton”.

Az ökológia terén talán már felismertük azt, hogy az emberiség vagy megtanulja tiszteletben tartani a teremtett világ gyönyörű, objektív rendjét, vagy önmagát fogja előbb-utóbb elpusztítani. Azonban nemcsak a természetnek, hanem az emberi életnek, a családnak, az emberi értékeknek is van egy ilyen gyönyörű, objektív rendje, ökológiája.

Mi keresztények hisszük azt, hogy ugyanez a gyönyörű isteni rend szólal meg a Bibliában, például a Tízparancs kristálytisza mondataiban, vagy Jézus szertéről szóló tanításában, az Ő keresztjében és feltámadásában.

Úgy gondoljuk, hogy a szabadság nem önkényt jelent, nem a pillanatnyi szeszélyeink teljesítését. Az emberi értelem – a szabad akarattal együtt – nem akkor működik jól, ha néha tévedünk is, hanem akkor, ha mindig csak az igazat, a valóságot ismerjük meg igaznak, valóságosnak. Az emberi értelem képessége egyirányú: a célja az igazság. Éppígy van a szabad akarattal is.

A szabadságunk nem akkor működik jól, ha össze-vissza döntünk, ha néha a rosszat, az értéktelent választjuk, hanem akkor, ha mindig csak a jót, az értékeset. A szabad akarat természetes célja a jó, az érték. Akkor működik jól a szabad akaratunk, ha semmi nem köt gúzsba, semmilyen szenvedély nem láncol meg, ha tudok szárnyalni és szeretni. Az igazi szabadság nem a valóságtól elszabadult önkényt jelenti.

Az identitásunkat nem mi magunk teremtjük

Mi, keresztények úgy gondoljuk, hogy a nemi identitását nem kitalálja vagy megalkotja az ember, hanem kapja. Kapjuk ugyanúgy, ahogyan kapjuk az anyanyelvünket, kapjuk azt, hogy melyik történelmi korba születtünk, kapjuk a szüleink, a nagyszüleink élettörténetét, amelyből kisarjad a mi életünk. Úgy gondoljuk, hogy ez az objektív identitás nem korlát. Úgy gondoljuk, hogy a valóság nem akadály, nem olyasmi, amit le kellene bontani, hanem az élet forrása. Olyan, mint a talentum, amire építeni kell, amiből a lehető legtöbbet kell kihozni.

Ezzel kapcsolatban tanítja Ferenc pápa: „A biotechnológiai forradalom az emberi utódnemzés területén megteremtette a nemzési tevékenység manipulálásának a lehetőségét, függetlenné tette az utódnemzést a férfi és nő közötti szexuális kapcsolattól. Ily módon az emberi élet és a szülői mivolt egymással szabadon összeköthető és elválasztható valóságokká váltak, amelyek elsődlegesen az egyén és az együtt élő - nem szükségszerűen heteroszexuális és szabályszerűen egybekelt - párok vágyainak vannak alávetve. Egy dolog megérteni az emberi törekvényt vagy az élet bonyolultságát, és más dolog elfogadni olyan ideológiákat, amelyek próbálják szétválasztani a valóság el nem választható két tényezőjét. Ne essünk abba a bűnbe, hogy helyettesíteni akarjuk a Teremtőt. Mi teremtmények vagyunk, nem vagyunk mindenhatók.

A teremtett világ megelőz bennünket és ajándékként kell fogadnunk azt. Ugyanakkor arra vagyunk hivatva, hogy őrizzük meg emberségünket, és ez mindenekelőtt azt jelenti, hogy úgy kell elfogadnunk és megőriznünk, ahogyan teremtve lett.”

A család és a gyermekáldás

Úgy gondoljuk, hogy a nemiség fő célja nem egyszerűen az egyéni élvezet, és éppen ezért helytelen róla úgy gondolkodni, mint minden mástól független emberi jogról.

Úgy gondoljuk, hogy a nemiség természetes célja a férfi és nő egységének, szerelmének megünneplése, megvalósítása, és ettől elválaszthatatlanul a megnyílás a gyermekáldás, az élet továbbadása felé.

Úgy gondoljuk, hogy a család nem átok, a szülés és az anyaság nem rabszolgaság. Úgy gondoljuk, hogy nem a tetszőleges felnőttek van joga gyermekre, hanem a gyermeknek van joga édesanyára és édesapára. A gyermeknek joga van arra, hogy harmonikus körülmények között bontakozzon ki az élete, a nemisége is.

Úgy gondoljuk, hogy az internetre, a szellemi bevásárlóközpont polcaira senkinek sem volna szabad mérgező szellemi táplálékot kitennie. Úgy gondoljuk, hogy a pornográfia a szerelem és a nemiség beszennyezése, az emberi méltóság és főként a nők méltóságának megalázása, árucikké alacsonyítása. Úgy gondoljuk, hogy égetően nagy szükség volna az internet humanizálására, a pornográfiának erről a közös asztalról való eltüntetésére.

Úgy gondoljuk, hogy a kisgyermek az édesanya szíve alatt nem egy parazita, nem egyszerűen az édesanya testének része, hanem egy kicsi emberi élet, egy embertársunk, aki az édesanyja méhében fejlődik. Senkinek sincs joga kioltani az ő életét. A biológia és az orvostudomány teljes mértékben egyetért azzal, hogy a kisgyermek fejlődésében a fogantatás

pillanatától kezdve sehol sem lehet egy minőségi ugrást, egy határvonalat meghúzni. Az új emberi lény, a maga új DNS programjával fejlődik, bontakozik napról napra a várandósság kilenc hónapja során. Ha egy műtőasztalra lefektetve kellene a kisgyermek testét olyan módon darabokra vágni, ahogyan ez az abortusz során az anyaméhben megtörténik, valószínűleg a legtöbb orvos képtelen lenne ezt megtenni. A mai ember megteszi, mert beköti a szemét, mert nem akarja látni, amit tesz.

Mire tanítsuk és neveljük a gyermekeket?

Úgy gondoljuk, hogy a férfi és nő közötti házasság nem egyenértékű az azonosneműek együttélésével, és nem is szabad ezt ilyen módon tanítani a fiataloknak. Örömteli ezért, hogy 12 európai állam (Bulgária, Fehéroroszország, Horvátország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Moldávia, Montenegró, Szerbia, Szlovákia, Ukrajna) az alkotmányában is rögzítette, hogy a házasság egy férfi és egy nő életszövetsége.

Úgy gondoljuk, hogy a gyermeknek arra van szüksége, hogy lassan, fokozatosan vezessék be őt a családba, a gyermekáldásba, a házasság értékeinek megismertetésébe. Eközben pedig tanítsák őt a minden embernek kijáró tiszteletről is.

Mi, keresztények úgy gondoljuk, hogy a gender-ideológia egy rossz fának rossz gyümölcse. A kívánatosá tett külseje nem tudja elfedni a mérgező belsőt. Ne szakítsunk erről a fáról! Ne ezzel a gyümölcssel kínálgassuk a gyermekeket, a fiatalokat!

Tanítsuk a fiatalokat mindenekelőtt az önzetlen, önfeláldozó, önfeléd, nagylelkű szeretetre, tanítsuk őket az igazság szenvedélyes keresésére, tanítsuk a házasság, a család és a gyermekáldás értékére. Tanítsuk őket arra, hogy felismerjék Isten álmát az életükről és a világról, és ebből minél többet meg is valósítsanak!

Filmsorozat készül Boldog Brenner János atyáról

TV-sorozat készül Boldog Brenner János életéről, jelentették be Szentgotthárdon egy sajtótájékoztatón. A tervek szerint 2022 februárjában kezdik forgatni, karácsonykor pedig már látható is lesz a sorozat. A Hír TV tűzi műsorára az alkotást.

A tervek szerint a 7 részes sorozat János atya gyermekkorától a haláláig mutatja be életét. A forgatókönyv szerint egy youtuber érkezik Szentgotthárdra, hogy kiderítse Brenner János haláláról az igazat. Közben olyan „misztikus találkozásban” lesz része, amely az ő életét is megváltoztatja.

A főszerepet a szombathelyi Weöres Sándor Színház művésze, Jámbor Nándor alakítja. Neki ez az első filmes főszerepe. Mint kiemelte: korábban nem ismerte Brenner János életét, de a film révén lehetősége van olyan fontos dolgokra felhívni a figyelmet, hogy a vírus, a fásultság, a megosztottság ellenére ne veszítsük el a bátorságunkat, az életszeretünket és legyünk szeretettel egymás iránt.

Jámbor Nándor mellett a szombathelyi és a zalaegerszegi színház több művésze is szerepel a sorozatban, de a helybeliek is lehetőséget kapnak statisztaként - mondta Szilágyi Andor rendező. Fontos volt, hogy eredeti helyszíneken forgassák a filmet. A korabeli használati tárgyak jó részét a helybeliek adták a film készítőinek.

Huszár Gábor szentgotthárdi polgármester elmondta: a város számára Boldog Brenner János emlékezetének megőrzése fontos feladat, az elmúlt években sokat tettek ezért. Ez a film egy újabb lépés, amely egyben a város jó hírét is messzire viszi a világban.

Bodorkós Imre szentgotthárdi plébános egy értékes könyvet hozott magával a sajtótájékoztatóra. Mint mondta, a rábakethelyi plébánia könyvtárát rendezték az elmúlt napokban, és megtalálták egy 1907-ben nyomtatott szertartáskönyvet.

Belenéztek és az első oldalon dr. Kozma Ferenc atya bejegyzését olvasták, aki feljegyezte, hogy ezt a szertartáskönyvet vitte magával Brenner János atya azon a végzetes éjszakán, amikor meggyilkolták. A könyv néhány méterre feküdt János atya holttestétől. Ez egy olyan történet, a mondanivalója olyan mély, amit az egész világnak meg kell ismernie, mondta Bill Chamberlain, aki a film nemzetközi forgalmazását végzi majd. A sajtótájékoztató végén együttműködési megállapodást írtak alá a város és a film készítői.

Zöld Böjt

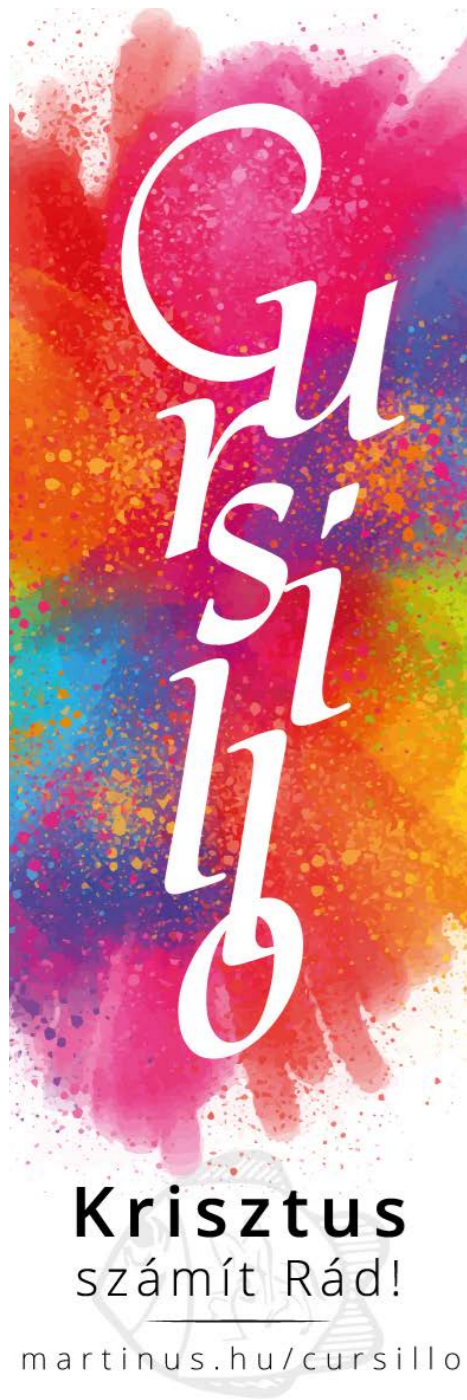
Hortobágyi T. Cirill
pannonhalmi főapát
ajánlásával

Takarékoskodj az energiával!

Tudatosan vásárolj!
Tölt több időt a természetben!

Táplálkozz egészségesen!

Tekints magadra teremtményként, aki Isten vendége a Földön!

Tisztújítás az egyházmegyei cursillo vezetésében

Az Egyházmegye "Szent Márton cursillo Titkárság" mandátuma 2022.

Vízkeresztjén lejárt. A cursillisták Szombathelyen, a Boldog Brenner János Iskola aulájában tartották a tisztújítást, amelynek eredménye az alábbi:

A Titkárság világi elnöke: dr. Tokorcsi Katalin (Becsehely)

Titkárság tagjai: Lipoczki Tamás (Zalaegerszeg), Filinger Ferenc (Bagod), Gajdáné Sebestyén Ilona (Velem), Balassa István (Becsehely), Szekeres Zsófia (Óriszentpéter).

A leköszönő titkárság nevében Ercsényi Lajos osztja meg gondolatait olvasóinkkal.

„Aki tisztséget kapott, tölts be tisztségét” (Rom 12,7)

Lehet-e értékelni egy szolgálatot? Lehet-e minősíteni három év odaadó munkáját? Lehet-e felmérni egy lelkeségi mozgalmat kiszolgáló Titkárság tevékenységét? Amikor ezen töröm a fejem, már túl vagyunk Vízkereszt ünnepén, túl az egyházmegyei „Szent Márton cursillo” tisztújításán, túl vagyunk – talán – a szorongáson és a megkönnyebbülésen is.

Kaptunk három évet arra, hogy hazánk egyik (ha nem „a”) legidősebb cursillos Egyházmegyéjében élő csoportokat, a cursillo mozgalmat szolgáljuk. Jól végeztük-e a munkánkat? Értékelhető-e, minősíthető-e, felmérhető-e mindaz, amit tettünk?

Az elköteleződéssel talán nem volt baj. A „régiek” és az „újak” szolgálni akartak; ki-ki talentuma, képessége, buzgósga szerint. Voltak, akik menet közben ellankadtak; többen kitarítottak; néhányan erővel, sokan szeretettel végezték a kirótt-, vagy éppen felvállalt teendőket. Szent Pál azt írja a rómaiaknak, hogy „ne hasonljatok a világhoz [gondolkodástokban]” (Rom 12,2) – miközben a világ egyre nagyobb akadályokat állított

elénk. Lehet-e a bezárt templomok és a szájmazok országában a csoportéletre alapozott mindennapokat fenntartani? Majd megítél bennünket az Isten! Nem annyira mintát adtunk az utódainknak, mint inkább stabil alapokat hagytunk rájuk: „Cursillos szentmise” és „Vezetők Iskolája” sorozatokkal, „Örök Negyedik Nap” újsággal, stabil gazdasági alappal. (Bárha kevesebb pénzünk lenne! Azt jelentené, voltak cursilloink is – de három év alatt csupán 5 cursillót (139 jelölt) és egyetlen ultreyát tudtunk megrendezni.)

... és az újak? Nagyszerűek!! Fiatalok, agilisek, tüzesek! Arra vállalkoztak, hogy saját szájuk íze szerint megszólítsák, megérintsék, felsegítsék, felszítsák a cursillót. Talán általuk beérik, amit 2019-ben megfogalmaztam: „Nem pislákolni kell, hanem lobogni!”

2019-ben a kezdetekkor a „régiek” és az „újak” erőst méregették egymást. A három év alatt aztán engedtek a Szentlélek erejének: testvérekké váltak! Erzsike, Erzsi, Gyuri és Péter, valamint Tivadar, Bálint és József atyák és Lajos – új kiscsoport alakult!

De Colores! Ultreya, ultreya!

Arra kérem elsőként, hogy akik még nem ismerik, azoknak pár szóval mutakozzon be. Mit lehet tudni az életéről?

Dr. Tokorcsi Katalin vagyok, 31 éves, hivatásom szerint ügyvéd, lényemet tekintve Istenhívó, irodalom- és zenekedvelő, színházlátogató, kirándulni szerető vidéki lány. A Zala megyei szép Becsehely településen élek, ahol – gyermekkori emlékeimre is visszagondolva – mindig nagyon aktív és meghatározó volt a cursillos élet.

Mikor jelent meg az életében a cursillo? Hol végezte a lelki hétvégét?

A cursillót 2020. január 30. - február 2. közötti hétvégén végeztem Kőszegen, a Szent Imre Misszióház és Verbita Központban. Némi közvetett kapcsolatom ugyanakkor már ezt megelőzően is volt a cursillóval, ugyanis kisiskolás voltam, amikor a szüleim elvégezték a lelkigyakorlatot; személyükön keresztül nyilvánvalóan kialakult bennem egy kép. Természetesen a lelkigyakorlat tartalmát, eszenciáját a résztvevő társaimmal együtt magam is a cursillos hétvégén ismertem meg.

Önnek mit adott az életéhez a cursillo? Akár a családi életben, akár a hitéletben, a világi apostolkodásban?

Felszabadultságot, nyitottságot. Amikor az első este megérkeztünk, a munkám jellegéből adódóan szó szerint a mindennapi életünk pörgéséből estem be a verbita ház ajtaján. Fél fülelem még a telefon, kezemmel a bőröndömet cibáltam. A cursillon való részvétel ugyanakkor áthelyezi a hangsúlyokat, tiszta fényként arra mutat rá, ami igazán fontos, aminek első helyen kell állnia az ember életében. Ez számomra a mindennapok stressze alól megadta a felszabadultságot, és egy olyan vezérfonalat, amelybe azóta is jó erősen bele tudok kapaszkodni, ha úgy érzem, sodor az ár. A cursillosokkal való beszélgetéseinkből kiderült, hogy ez másnak is alapélménye, és mindazok, akik az örök negyedik napon is képesek a lángot őrizni magukban, az már szinte önmagáért beszél, azt a fényt lehetetlen elrejtteni más emberek elől.

Egyházmegyéinkben Székely János atya pártfogásában sokkal intenzívebb a cursillo működése. Ön hogy értékeli az elmúlt éveket, mit látott értéknek?

Bár a 2020-ban végzett társaimmal még aránylag „frisseknek” bizonyulunk, de természetesen mind ismerjük Püspök atya óriási szerepét a cursillo működtetésében. Abban a megtiszteltetésben is résznünk volt, hogy Püspök atya tanítását is meghallgathattuk a lelkigyakorlatunkon.

Nekünk, akik 2020 januárjában végeztük a cursillót, értelemszerűen csak ezt követően nyílt volna lehetőségünk bekapcsolódni a cursillos programokba és csoportok munkájába, azonban az alig pár hét alatt ránk tört pandémia ezt sajnos nem tette lehetővé, miután minden értelemben bezárult az életünk. Ugyanakkor voltak csoportok, akik eredményesen át tudtak állni az online találkozókra, a leköszönő Titkárság áldozatos munkája révén a cursillos szentmisék és a Vezetők Iskolája sorozat, mindkettő esetében alkalmazva az online közvetítést. Ezen alkalmakkor is találkozhattunk Püspök atyával. A cursillo tehát a vírushelyzetben is velünk tudott maradni, ami önmagában nagy ajándék volt.

Mi motiválta, amikor elvállalta a Titkárság vezetését?

Amikor ősz végén az a megtisztelő megkeresés érkezett felém, hogy részt tudnék-e vállalni az újonnan megválasztásra kerülő Titkárság munkájában, akkor az esetleges megválasztásom esetére a titkársági tagság vállalására mondtam igent, ennél több vagy ettől eltérő gondolat sem akkor, sem a 2022. január 8-i választási ultreya délutánján nem fogalmazódott meg bennem. A Szentlélek azonban meghökkenítő meglepetést okozott számomra. A választási eredmény kihirdetésekor szívből örültem a megválasztott tagoknak – már akkor az volt a benyomásom, hogy mindannyiuk érdemes, tehetséges, színes egyéniség, ma pedig nagyon hálás vagyok, hogy a munkatársaim –, majd végezetül meglepetésemre a nevemet hallottam, miszerint a Titkárság világi vezetőjének választottak. A kezdeti meglepettséget hamar a lelkesedés váltotta fel, mivel a Titkárság többi tagjával együtt munkálkodni szerető ember vagyok. Felelősséget és egyben kreativitást, igazi csapatmunkát igénylő feladat előtt állunk.

Milyen terveket fogalmazott meg, amelyek segíthetik a cursillo további terjedését, megismertetését még több emberrel?

Nem lehet egyes szám első személyben beszélni, a Titkársági tagok közül ugyanis mindannyiunktól már az első online találkozásunk alkalmával áradtak a tervek, ötletek, e hasábkok szűkek is ezek lejegyzéséhez. A kiinduló alapunk az, hogy a cursillo alapértékeiért úgy dolgozzunk, hogy egyben igazodjunk a megváltozott világhoz: ha kell, még intenzívebben legyünk jelen a közösségi médiában, nyúljunk a zene, az irodalom, a mozgókép eszközeihez, lépünk be a fiatalok, időseb-

bek, egyedülálló, avagy a házások ma már legtöbbször mókuserékben pörgő életébe. Nagyon jó, hogy sok a terv és az ötlet, de persze önmagában ez nem elég, azokat meg is kell tudni valósítani. A Titkársággal arra kérjük a Szentlelket, hogy ehhez adjon kitartást, megfelelő alkalmakat és lehetőségeket.

A Szentatya a szinódusra való készültségünkben egyértelmű üzenetet adott: az Egyház valamennyi tagjának fontos a személye és a véleménye. S hogy mi mivel hívjuk el testvéreinket a cursillóra? Gyere, fontos vagy nekünk, számít a jelenléted, hogy veled együtt legyünk, velünk tanulj, elmondd, amit el szeretnél, velünk tapasztald meg az isteni láng erejét! A cursillonak tehát azonos az alapértéke a szinódus üzenetével. Úgy gondolom, hogy a cursillisták egymás iránti tisztelettel és nyitottsággal osztják meg a tapasztalataikat és véleményüket, azzal, hogy van fülük meghallani a helyes iránymutatásokat. Hiszem, hogy ezzel a hozzáállással szerves részeseivé tudunk válni a szinodális folyamatnak.

Mivel bátorítaná az olvasókat, miért jelentkezzenek a cursillo lelki hétvégéire?

Röviden: az élmény közvetlen megtapasztalásért. Akinek mélyebb igénye van az Istennel való találkozásra, azért. Aki terheket szeretne lerakni, azért. Aki lelki töltetkezésre vágyik, ki ne hagyja! De a szkeptikusokat, netán esetleges kritizálókat is bátorítom, menjenek el a cursillóra, lássák a saját szemükkel, tapasztalják meg maguk is azt, amiről addig csak innen-onnan kapott információk alapján alkottak véleményt. Egy biztos: a Jóisten kiváló szervező, mindenkinek ott fog az életébe belenyúlni a cursillo által, ahol arra a legnagyobb szüksége van.

„A Jóisten kiváló szervező” Interjú Tokorcsi Katalinnal, a Szent Márton Cursillo Titkárság új vezetőjével

Új vezetőséget választott januárban az egyházmegyei cursillo szervezet. Elnöke „friss” cursillos, de már sokat hallott a lelkeségi mozgalmról mielőtt Ő maga is részt vett volna egy lelkigyakorlatos hétvégén. Mit ad az ember életéhez a cursillo, hogyan segítheti a mozgalom egy Egyház meggújulását, erről is kérdeztük dr. Tokorcsi Katalint, a Szent Márton Cursillo Titkárság új vezetőjét.

Vasárnapi gondolatok

2022.03.06. – NAGYBŐJT 1. VASÁRNAP
MTÖRV 26, 4-10.

Mózes így tanította a népet:
Amikor termésed legjavából ajándékot hozol, a pap vegye ki kezedből a kosarat, s állítsa az Úr, a te Istened oltára elé. Te pedig mondd az Úr, a te Istened előtt: „Apám vándorló arám volt, lement Egyiptomba, s ott élt idegenként kevesed magával, mégis nagy, erős és hatalmas néppé lett. Amikor aztán az egyiptomiak rosszul bántak velünk, sanyargattak és kemény szolgásgba vetettek minket, akkor az Úrhoz, atyánk Istenéhez kiáltottunk. S az Úr meghallgatta könyörgésünket, meglátta nyomorúságunkat, elnyomatásunkat és sanyarú sorsunkat. Az Úr erős kézzel és kinyújtott karral kivezetett minket Egyiptomból, nagy rémületet támasztva, jelek és csodák kíséretében. Erre a földre hozott, és nekünk adta ezt a tejjel-mézszel folyó országot.

Íme, most hozom annak a földnek első termését, amelyet te, az Úr, nekem adtál.”
Ezzel hagyd ott a kosarat az Úr, a te Istened színe előtt, majd borulj le az Úr, a te Istened előtt.

EMLÉKEZNI ÉS EGYÜTT ÉREZNI

Mózes arra tanítja a népet, hogy emlékezzen, hogy mindig újra és újra idézze fel Isten nagy tetteit, amit életében tett. Amikor egy nehéz helyzetben vagyunk, vagy éppen balsors idején, sokszor megfedleküzünk arról, hogy korábban mennyi mindent tett értünk az Úr. Pedig, ha hálással szívvel visszaemlékeznénk, az reményt adna a jelenben is: Isten soha nem feledkezik meg rólunk!
Isten cselekvése népe irányában követendő példa mindnyájunk számára. Ahogy Isten meghallgatta az egyiptomi fogságban sínylődő népe kiáltását, ahogy meghallgatja a mi imáinkat is, nekünk is meg kell hallanunk a szükségét szenvedő felebarátaink kiáltását. Az Isten együtt érez az emberrel, az embernek is együtt kell éreznie szenvedő testvérel!
A most kezdődő nagybőjti idő lehetőség mindnyájunk számára, hogy emlékezzünk Isten nagy tetteire életünkben, és hogy Hozzá hasonlóan érzékenyek és figyelmesek legyünk azokra a testvéreinkre, akik segítségre, vigaszra és támogatásra szorulnak. Kegyelmes nagybőjti utat mindenkinek!

2022.03.13. – NAGYBŐJT 2. VASÁRNAP
FIL 3, 17 – 4, 1.

Testvéreim!
Kövessétek a példámot mindnyájan!
Nézzétek azokat, akik úgy élnek, ahogy példámot látjátok. Hiszen – mint már többször mondtam, most meg könnyek közt mondom – sokan úgy élnek, mint Krisztus keresztségének ellenségei. Végük a pusztulás, Istenük a hasuk, azzal dicsekszenek, ami gyalázatukra válik, és az eszüket földi dolgokon járatták.
A mi hazánk azonban a mennyben van. Onnan várjuk az Üdvözítőt is, Urunkat, Jézus Krisztust. Ő azzal az erővel, amellyel mindent hatalma alá vethet, átalakítja gyarló testünket, és hasonlóná teszi megdicsőült testéhez.
Ezért, szívből szeretett testvéreim, örömmel és koronám: így álljatok helyt az Úrban, szerettem!

KRISZTUSBAN MARADNI

Pál apostol helytállásra hív. A gonosz lélek kísértései, a világ szelleme, a tömeg sodrása gyengítheti kapcsolatunkat az Úr Jézussal. Nekünk, mint szőlővesszőknek kell ragaszkodnunk a szőlőtőhöz, mert belőle fakad az életünk. Meg kell hallanunk Jézus figyelmeztetését: „ez a nép ajkával tisztel engem, de a szíve távol áll tőlem”. Rendszeres lelkiismeret-vizsgálattal kell tartanunk a helyes irányt és Jézus közelében maradni, ha kell, oda visszatérni. Igazán boldogok Jézust követve lehetünk. Pál apostol alázatosan, de meggyőződéssel tudja mondani, hogy kövessék az ő példáját. Vajon mi tudunk jó példát adni a világnak? Azzal, hogy kitartunk az Úr mellett, megéljük tanítását nem csak a saját üdvösségünket munkáljuk, hanem másokkal is jót teszünk, ugyanis segítjük őket az igazi boldogság felé.
Életünk tehát folyamatos növekedés Krisztusban, és erőfeszítés, tanúságtétel és jó példa, hogy mások életében is tudjon növekedni az Isten országa.

2022.03.20. – NAGYBŐJT 7. VASÁRNAP
LK 13, 1-9.

Abban az időben odajött Jézushoz néhány ember, s azokról a galileaiakról hozott hírt, akiknek vérét Pilátus az áldozat vérével vegyítette.
Erre Jézus megjegyezte: „Azt hiszitek, hogy ezek a galileaiak bűnösebbek voltak, mint a többi galileai, azért, hogy így jártak? Mondom nektek: nem! De ha nem tartotok bűnbánatot, épp úgy elvesztek ti is mindnyájan. Vagy azt gondoljátok, hogy az a tizenhét ember, akire rádőlt Silóámban a torony és megölte őket, bűnösebbek voltak a Jeruzsálemben élő többi embernél? Mondom nektek: nem! De ha nem tartotok bűnbánatot, épp úgy elvesztek ti is mindnyájan.”
Aztán egy példabeszédet mondott. „Egy embernek fügefá volt a szőlőjében. Kiment, gyümölcsöt keresett rajta, de nem talált. Erre így szólt vincellérjéhez: Idejárom három év óta, hogy gyümölcsöt keressek ezen a fügefán, de nem találok. Vágd ki! Miért foglalja itt a helyet? De az így válaszolt: Uram, hagyd meg még az idén. Körülásem és megtrágyázom, hátha terem majd jövőre? Ha mégsem, akkor kivághatod.”

A TÜRELEM GYÜMÖLCSE

A nagybőjt a bűnbánat és a megtérés ideje. Nem tudjuk, mikor jön el személyes életünkben az Istennek való számadás pillanata, így mindig készen kell állnunk rá. Az Úr türelmes, mert azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön. Nem jó a türelmével és irgalmával visszaélni, inkább élni kell vele.

Ahogy a fügefától tulajdonosa várja, hogy gyümölcsöt teremjen, úgy várja tőlünk is az Isten, hogy életünk gyümölcsöt teremjen: sok jótett fakadjon belőle. Isten türelmes figyelme arra ösztönöz minket, hogy legyőzve életünk gyarlóságait, önzésünket végre teljes szívvel és önmagunkat elveszítve akarjunk és tudjunk szeretni. De vajon mi is ilyen türelemmel tudjuk elviselni testvéreink hiányosságait, gyarlóságait, bűneit? Sokszor bizony nem. Könyörtelenül, azonnal számon kérünk; idegesek leszünk; nem vagyunk megértők. Így nem adunk időt és lehetőséget a másoknak, hogy növekedni tudjon. Szeretettel, türelemmel és persze az igazsággal szelíden szembesítve kell segítenünk egymást a jóban való növekedésben.

2022.03.27 – NAGYBŐJT 4. VASÁRNAP
2KOR 5, 17-21.

Testvéreim!
Mindenk, aki Krisztusban van, új teremtmény. A régi megszűnt, valami új valósult meg. De ezt Isten viszi végbe, akit Krisztus kiengesztelt irántunk, és aki megbízott minket a kiengesztelődés szolgálatával. Isten ugyanis Krisztusban kiengesztelődött a világgal. Nem tartja számon vétkeinket. Sőt, ránk bízta a kiengesztelődés tanítását. Tehát Krisztus követségében járunk: Isten maga int benneteket általunk.
Krisztus nevében kérünk: engesztelődjétek ki Istennel. Ő azt, aki bűnt nem ismert, „bűnné” tette értünk, hogy általa „Isten igazságossága” legyünk.

A KIENGESZTELŐDÉS SZOLGÁLATA

Ami az ősbűn által összetört, Jézus Krisztus megváltói műve helyreállította. A Fiú önmagában kiengesztelte, kibékítette Istennel a világot. Jézus engedelmsége felülírta Ádám engedetlenségét. Mi, akik a keresztségben újjászülettünk Krisztusban ennek a kiengesztelődésnek a szolgálói vagyunk. Az Isten és az ember helyreállított kapcsolatáról kell tanúságot tennünk. Arról, hogy az Isten, a mi jó atyánk, a mi oldalunkon áll és a javunkat akarja. Az ember arra van meghívva, hogy már itt a földön részese legyen a Szentháromságos egy Isten szeretetközösségének. Feladata, hogy keresse, kutassa

és megismerje Isten róla szóló személyes tervét és teljesítse azt.
A mai világ zűrzavara arról tanúskodik, hogy az ember újra és újra elszakad Istentől, és saját maga akar teremtője helyére állni, eldöntve mi van javára és mi nem. Csak az Istennel együtt, rá figyelve, és neki engedelmeskedve találhatjuk meg az élet igazi értelmét, békéjét és boldogságát.

Óra Krisztián atya

Életerv

1. Reggel a szíved mélyéből imádkozzál!
2. Minden munkánál indítsd fel a jószándékodat!
3. Örömeért hálás szívvel tekints az égre!
4. Szórakozásaidban emlékezzél meg a mindenütt jelenlévő Istentről!
5. Szenvédeid Istenbe vetett türelemmel viseld el!
6. Megbántóidnak bocsáss meg lelked mélyéből!
7. Elkövetett hibáidat lelked mélyéből bánd meg!
8. Kíméletesen ítélj meg a másokon észlelt hibákat!
9. Jócselekedeteidnél ne hiányozzék az alázatosság!
10. A szükölködöt ne bocsásd el kegyes adomány nélkül!
11. A szenvedőt vigasztald meg!
12. Este ne hajtsd fejedet álomra lelkiismeretvizsgálat nélkül!

Lechner Franciska Anya az Isteni Szeretet Leányai Kongregációja alapítójának gondolatai

A szombathelyi megyéspüspök – a hozzátartozók nevében is – az örök életbe vetett hittel tudatja, hogy

HONTI IMRE
nyugalmazott plébános,

életének 91., áldozópapi szolgálatának 68. évében, 2022. január 31-én az Egyházmegyei Papi Otthonban váratlanul elhunyt.
Paptestvérünkért a szentmisével egybekötött gyászszertartást február 11-én, pénteken 9.00 órakor mutattuk be a szombathelyi Székesegyházban. Holttestét a gyászmise után a Jáki úti temetőben helyeztük örök nyugalomra.

„Istenem, örök Atyám, szent kezembe adom lelkem, légy jószágos bírám, engedj haza Országodba engem!...”
(Ordo Exsequiarum)

Adj Uram örök nyugalmat neki!
Requiem aeternam dona ei Domine!

Matthias Gusner mennyezetfestménye

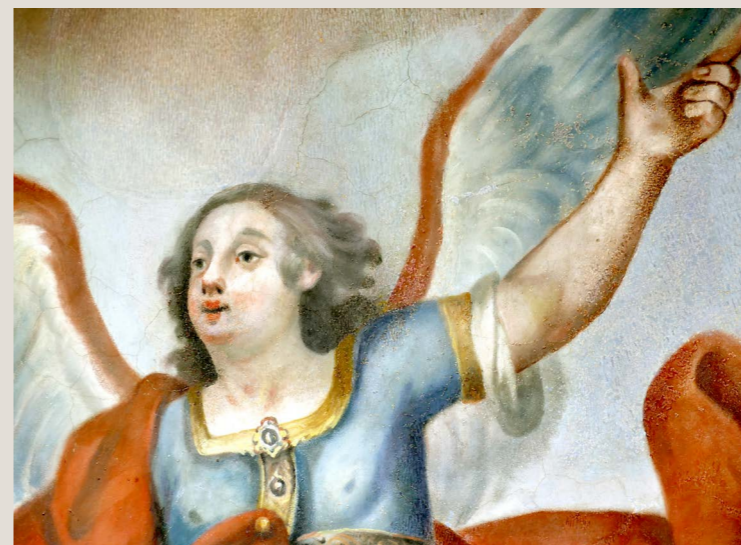
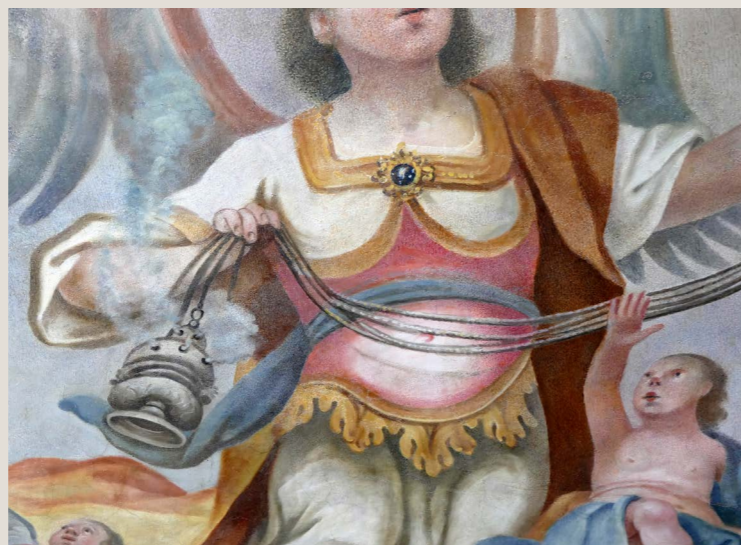
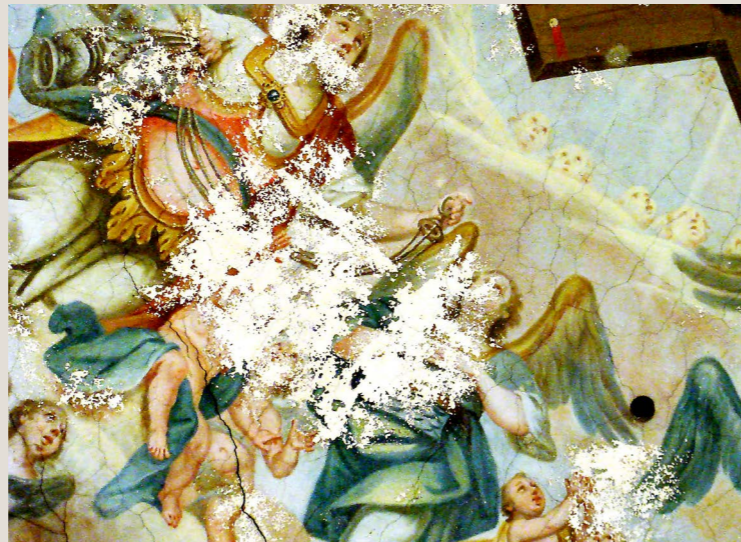
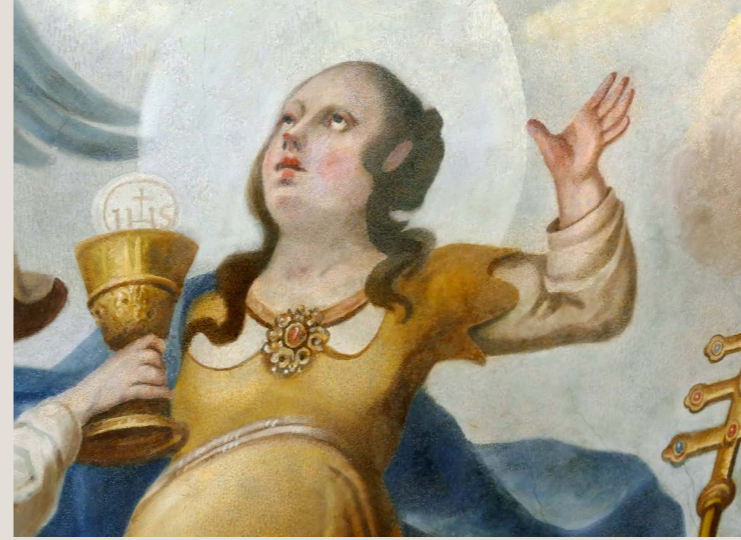
ÉS A RESTAURÁLÁSÁVAL KAPCSOLATOS POLÉMIÁK
SZENTGOTTHÁRD - 2. RÉSZ

Újságunk februári számában Pintér Attila restaurátor cikkét olvashatták, aki a szentgotthárdi Nagyboldogasszony-templom mennyezeti freskójáról, annak készítőjéről írt beszámolót. Most a falfestmények állapotáról, a restaurálási feladatokról, annak menetéről kaphatunk tájékoztatást.

A Matthias Gusner, heiligenkreuzi szerzetes Leeb apáttól azt a megbízást kapta, hogy költözzön Szentgotthárdra és a felépült új templomba és rendházba falfestményeket, oltárképeket és egyéb díszítványokat fessen. (Refektórium, könyvtár, társalgó stb.) Minket jelen esetben a hajó első boltozatán látható mennyezetképe, „A hit diadala” címet viselő érdekel.

A templom és a rendház festéseinek elkészülte, valamint Gusner halála után, 1784-ben a rend a templom boltozatára új festményeket készített. Erre a feladatra Dorffmaister Istvánt és fiát kérték fel. Gyakorlatilag csak a fentebb megnevezett kép maradt meg a hajó első boltozatán. Ennek okairól korábban - a tanulmány első részében - már szóltunk. Dorffmaisterék e munka során azonban a kép felületét némileg átalakították és leszűkítették. Bele-bele javították és egy általuk készített felületrögítő szerrel bevonták. A kép szűkítésére azért volt szükségük, mert a boltozatra készített dekoráció csak e művelet által volt képes elférni a falon. Ennek a cselekménynek következményei lettek. Az például, hogy Gusner képének új széle mentén át kellett formálniuk a kép kompozícióját. Egyes részleteit lefestették, másokat átjavították. Ennek következtében ma „A hit diadala” kép Gusner és Dorffmaister közös munkájának tekintendő. Visszaállítani a kép eredeti állapotát nem lehetett, mert annak a Dorffmaister-féle dekoráció kompozíciós rendszere és vele a látvány látta volna kárát.

Most annak a munkának nehézségeivel szeretnénk a tisztelt olvasót megismertetni, ami e festmény restaurálási folyamatában a mű „eredeti-új” Gusner-Dorffmaister-féle állapot „újraélesztését” jelentette. Nem azokat, amelyek anyagának és szerkezetének hosszú távú fennmaradását biztosítják, - bár ezek is fontosak és komoly erőfeszítésekkel jártak -, hanem azokat, amelyek által e festmény visszanyerhette a két mester által létrehozott közös mű új arculatát. A helyzet súlyosságát tetézte, hogy a festmény állapota mára, a többszöri beázás, a festékréteg felpergése, a felpergett részek jelentős részének lehullása, a falazatnak a földrengések okozta szétnyílása, a kőművesek festés alá készített vakolatának pókhálószerű repedezettsége, továbbá Gusnernek a falfestmények technikai megvalósításában mutatkozó némi járatlansága, és végül, de nem utolsósorban a Dorffmaister család ténykedése együttesen jelentős változásokat okozott.

Gusner Szentgotthárdon fél tucatnál is több falfestményt készített, melyeknek összfelülete megközelíti vagy meg is haladja a 2000 m² területet. Ezen túl egy tucatnál is több vászonképet is festett. Továbbá segédeivel közösen egyéb díszítő festéseket is létrehozott, jelentős terjedelemben. Falfestményei közül korábban már többet is „feljavítottak”, de szakszerű restaurálásuk még várat magára. Kiegészítésként ide kíváncsodik még az is, hogy a szoban forgó falfestményen korábban bekövetkezett sérülések és kiigazítások mára csak részlegesen voltak képesek a látvány teljességét biztosítani. A mű egyértelműen szakszerű restaurálásra szorult. A helyreállítás menete viszont a ma elfogadott és érvényes etikai normák és szükséges technikai műveletek mellett - tekintettel a kialakult összetett feladatra - komoly figyelmet igényelt. Nehézséget okozott például az, hogy Dorffmaister befestése a képbe olyan anyaggal történt, amely az idők során visszafordíthatatlanul elsötétedett. Ezen változtatni nem lehetett. Eltávolítani sem volt mód, mert az a boltozatfestés kialakult új látványának rendjét borította volna fel.

Az feltehetően mindenki számára világos, hogy egy sérült és hiányossá vált falfestmény csak akkor képes betölteni eredeti látványa és gondolati tartalma teljességét, ha sérült állapota kijavításra kerül. A mi esetünkben a helyzet úgy alakult, hogy Gusner festménye Dorffmaister befestéseivel együtt kellett tovább élni. Még annak ellenére is így kellett lennie, hogy Dorffmaister lefestette Gusner néhány figurális jelenetnek részletét is. Ha a befestések eltávolítását megtettük volna, akkor a Dorffmaisterék által készített dekoratív festésrészletek látványa került volna hátrányos helyzetbe. A döntést, hogy mi történjen ebben az esetben, egy erre hivatott szakértői testület hozta meg. Eredménye: maradjon minden úgy, ahogy az a múltban kialakult.

A továbbiakban az eljárás kivitelének dolgával foglalkozunk. Azzal, hogy az adott esetben a kép esztétikai értékének helyreállítása korszerű módon hogyan oldható meg. A restaurátor ugyanis munkája során akkor jár el egy sérült falfestmény hiányainak pótlásakor szakszerűen, ha a javítgatásai a munka végeztével szinte észrevétlenül simulnak bele a kép egészébe.

Nem tesz hozzá, és nem is vesz el belőle semmit. Ez úgy értendő, hogy a festmény megmaradt eredeti részletei nem kerülhetnek ecsetje által „átdolgozásra”. A restaurálásnak ma ez az egyik alapkövetelménye. Oka az, hogy minden műalkotás egyedi, miáltal csak abban a formában, amelyben megszületett, képes az elmúlt korokról - hamisítatlan formában - tanulságot szolgálni. Ám esetünkben a létrejött bonyolult helyzet felülírt mindent.

Mindkét mester munkája fontossá vált számunkra, mert csak ez a megoldás volt képes megfelelően szolgálni a festett boltozat látványának teljességét. Kétségtelen, hogy ebben az esetben – a fentieket figyelembe véve – kompromisszumot kellett kötni, de ez lett történeti hitelességének záloga. A művelet során a technikát is úgy kellett megválasztani, hogy még akarva-akaratlanul se kerüljön felülírásra a kép bármely részlete. A kivitel apró vonal-
kák halmazából épült fel. Még akkor is ezt a módszert kellett alkalmaznunk, ha az adott festmény több száz négyzetméter terjedelemmel bírt, és a javítás több millió apró színes vonalka rendszeréből állt össze. Ez az eljárás biztosította ugyanis, hogy a festmény adott pontján a hiány mindig a megfelelő színnel, a formák korrekt követése által egészüljön ki.

Az elvégzett munka az által nevezhető eredményesnek, hogy a javítások a szemlélő számára szinte észre sem vehetők. Legfeljebb csak akkor, ha valaki erre kimondottan kíváncsivá válik. Ilyenkor közelről vizsgálva a festmény felületét, láthatóvá válnak a javítás nyomai. Festmények esetében ma ez az eljárás biztosítja leghatékonyabban egy műalkotás egykori látványának teljességét és valódiságát. Jelen esetben is – követve a kor kívánalmait - erre törekedtünk.

A Szombathelyi Egyházmegye és a Szentgotthárdi Nagyboldogasszony Plébánia mindenkit szeretettel hív 2022. március 16-án 16 órára a Nagyboldogasszony-templom felújítás utáni, ünnepélyes szentelésére. Az ünnepi szentmise főcelebránsa dr. Székely János megyéspüspök. 1779-ben ezen a napon szentelte fel az épületet Szily János, az egyházmegye első püspöke.

Szinódusi találkozó rászorultakkal

Az Egyház kincsei a szegények, a segítségre szorulóknak, vezette fel a február 13-i találkozót Székely János megyéspüspök, Szent Lőrinc vértanú példáján keresztül. A találkozón téma volt a karitászmunkája, a cigányság vallási

szokásai. Felvetődött, hogy a roma közösséghez gyakrabban jussanak el az egyházmegye roma származású papjai, hiszen ők könnyebben szót értenek egymással. Szóba került az is: fontos lenne, hogy a roma emberek megérezzék hitüket, járjanak templomukba, imádkozzanak.

Martinus
www.martinus.hu
a Szombathelyi Egyházmegye havilapja

Főszerkesztő: Molnár Péter • **Szerkesztők:** Déri Péter, Fábíán Tamás, H. Pezenhófer Brigitta, Dr. Kürnyek Róbert, Molnár Péter, Nagy Dóra, Pálinger Réka, Rónainé Magyar Krisztina
Kiadó: Martinus Könyv-és Folyóirat Kiadó (9700 Szombathely, Berzsenyi Dániel tér 3.)
Telefon: 94/513-191 • **E-mail:** info@martinuskiado.hu • **Internet:** www.martinuskiado.hu
Felelős kiadó: Dr. Perger Gyula
Nyomdai kivitelezés: Yeloprint Kft. • **ISSN 2060-145X**
Az újságban megtalálható cikkek a forrás megjelölésével szabadon felhasználhatók.